

**Vnútorne predpisy
Fakulty sociálnych vied
Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave**

SMERNICA o plagiátorstve

**Fakulty sociálnych vied
Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave
(bakalárske, diplomové, dizertačné
a habilitačné práce)**

Trnava 2017

Článok 1

Všeobecné ustanovenia

1. Základnou požiadavkou v oblasti publikovania seminárnych, záverečných prác a iných prác vytvorených študentom (ďalej ako „školské dielo“) je dodržiavanie právnych a etických princípov citovania a parafrázovania použitých zdrojov.
2. V zmysle § 35 autorského zákona¹ sa pri citácii „*musí uviesť meno autora alebo jeho pseudonym, ak nejde o anonymné dielo alebo meno osoby, pod ktorej menom, obchodným menom alebo názvom sa dielo uvádza na verejnosti, ako aj názov diela a prameň,*“ pričom podľa § 37 autorského zákona:
 - a) do autorského práva nezasahuje osoba, ktorá bez súhlasu autora použije formou citácie zverejnené dielo alebo jeho časť najmä na účel recenzie alebo kritiky tohto diela.
 - b) použitie diela alebo časti diela podľa písm. a) musí byť v súlade so zvyklosťami a jeho rozsah nesmie presiahnuť rámec odôvodnený účelom citácie.
3. Na akékoľvek použitie diela iného autora, príp. jeho časti, v školskom diele, okrem citovania alebo recenzovania, musí byť jeho súhlas. Odporúča sa, aby tento súhlas bol vyjadrený písomne.

Článok 2

Citovanie

1. Autor školského diela je povinný uvádzať práce, na ktoré bezprostredne a vedome nadviazal, resp. z ktorých čerpal informácie. Táto požiadavka sa týka nielen diel chránených autorským zákonom, ale aj verejne prístupných diel.
2. Autor školského diela je povinný zreteľne odlíšiť výsledky svojej práce od prevzatých údajov, resp. od prác iného autora / autorov.
3. Autor školského diela je povinný citovať, resp. uvádzať akýkoľvek použitý zdroj. V zozname použitej literatúry neuvádza iba zdroje citované v texte, ale akékoľvek zdroje, z ktorých vychádzal.
4. Autor školského diela nesmie citovať, parafrázovať alebo odkazovať na iné zdroje neodôvodnene a špekulatívne. Citovanie, parafrázovanie, resp. odkazovanie na použité zdroje musí byť presné a formálne správne, v súlade s príslušnou smernicou.²
5. V prípade kolektívneho publikovania školského diela, autor dôsledne rešpektuje práva spoluautorov, najmä ak príde k ďalšiemu spracovaniu spoločne publikovaných informácií. Odporúča sa písomné informovanie, resp. písomný súhlas spoluautorov na ďalšie použitie.

Článok 3

Plagiátorstvo

1. V zmysle tejto smernice sa za plagiátorstvo považuje „*neoprávnené prebratie myšlienky (teórie, záverov, hypotéz, metafor), a to nielen úplné, ale i čiastočné (teda len s malými či*

¹ Zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov

² Smernica rektora o základných náležitostiach záverečných prác, kvalifikačných prác, kontrole ich originality, uchovávaní a sprístupňovaní na Univerzite sv. Cyrila a Metoda v Trnave

povrchnými úpravami) bez odkazu na ich pôvodcu,³ t.j. „nedovolené používanie cudzích publikovaných i nepublikovaných myšlienok, formulácií, poznatkov, výsledkov bádania alebo iných výsledkov tvorivej práce, ako aj ilustrácií, tabuliek, fotografií a pod. bez referencie.“⁴

2. V zmysle tejto smernice sa za autoplagiátorstvo považuje opakované publikovanie celého alebo časti školského diela autorom samotným, bez deklarovania tejto skutočnosti. V prípade vedeckého publikovania sa rešpektuje maximálna zhoda s už publikovanými dielami do 35 %, v prípade, že uvedená zhoda nie je totožná s jedným zdrojom. Viac ako 15 % zhoda s jedným zdrojom je minimálne na hranici neetického a nekorektného spracovania školského diela. V prípade nadväzovania školského diela na predchádzajúce (napr. nadväzovanie diplomovej práce na bakalársku prácu) možno akceptovať aj vyššie percento zhody, za predpokladu, že je táto skutočnosť deklarovaná v úvodnom texte, školiteľ s ňou súhlasí a sú dodržané pravidlá citovania.
3. Autor sa dopúšťa plagiátorstva, ak:
 - a) doslovne prepíše text iného autora bez toho, že by ho označil úvodzovkami;
 - b) doslovne preloží cudzojazyčný text iného autora bez toho, že by ho označil úvodzovkami;
 - c) vo svojom texte použije parafrázovaný, resp. preformulovaný⁵ obsah, myšlienku, teóriu, koncepciu alebo výpoveď iného autora (ďalej len „myšlienku“) bez uvedenia odkazu na zdroj a autora;
 - d) vloží určitú myšlienku iného autora do svojho školského diela bez uvedenia odkazu na zdroj a autora;
 - e) vloží určitú myšlienku získanú z iného textu, vrátane elektronického alebo internetového zdroja, do svojho školského diela bez uvedenia odkazu na zdroj;
 - f) vloží celé spracovanie iného autora alebo časť údajov uvedených v tabuľke, schéme, diagrame, obrázku alebo inom grafickom spracovaní do svojho školského diela bez uvedenia odkazu na zdroj a autora;
 - g) iným spôsobom bude vydávať myšlienky iného autora za svoje.
4. Autor sa dopúšťa plagiátorstva aj v prípade, ak svoje školské dielo vytvorí ako patchwriting⁶ alebo mozaikový plagiát, alebo
 - a) zámerne cituje, parafrázuje alebo odkazuje na iné diela a zdroje, ako reálne využité;
 - b) cituje, parafrázuje alebo odkazuje na diela alebo zdroje, ktoré uvádzajú myšlienku neobsahujú;
 - c) zámerne falšuje, alebo manipuluje s výsledkami výskumu, zámerne upravuje, pozmeňuje, zamlčuje, alebo inak mení zistené údaje;
 - d) uvádza alebo odkazuje na vymyslené dáta a informácie.

³ HRDINÁKOVÁ, E. – DUCHOŇOVÁ, L.: *Plagiátorstvo*. [online]. [2014]. Dostupné na: <<https://uniba.sk/fileadmin/ruk/ak/ig-plagiatorstvo.pdf>>.

⁴ MEŠKO, D.: *Plagiátorstvo*. [online]. Dostupné na: <<http://vz.truni.sk/old/novinky/2010/plagiatorstvo.pdf>>.

⁵ Parafrázou alebo preformulovaním sa má na mysli vyjadrenie obsahu, myšlienok, teórií alebo koncepcií pôvodného zdroja informácie alebo výpovede, inými výrazovými prostriedkami pri zachovaní myšlienok pôvodného obsahu.

⁶ Patchwriting alebo mozaikový plagiát je text zostavený z cudzích textov záverečných prác a je považovaný za plagiát ako v prípade zostavenia z rozličných zdrojov (autorov) bez dôsledného uvedenia pôvodných použitých zdrojov (autorov), alebo aj s ich uvedením.

Článok 4

Postup pri zistení plagiátorstva

1. Plagiátorstvo, autoplagiátorstvo, akékoľvek neetické konanie alebo iné porušenie publikačnej etiky sa považuje za porušenie vnútorných predpisov UCM a fakulty.
2. Priestupky podľa čl. 3, ods. 3 tejto smernice rieši vysokoškolský učiteľ, ktorý sa o takomto porušení dozvie, bezodkladne. V prípade ich zistenia ohodnotí študenta z daného predmetu známku „nedostatočne“ a prostredníctvom vedúceho katedry písomnou správou postúpi školské dielo na riešenie Disciplinárnej komisii Fakulty sociálnych vied UCM (ďalej len „komisia“).
3. Priestupky podľa čl. 3, ods. 4 tejto smernice vysokoškolský učiteľ bezodkladne postúpi prostredníctvom vedúceho katedry komisii, avšak výhradne pred konaním obhajoby záverečnej práce. Komisia posúdi mieru previnenia patchwritingu a vypracuje písomné stanovisko, ktoré bude k dispozícii komisii pre obhajobu záverečných prác.
4. Komisia posúdi stupeň previnenia a spracuje odporúčanie, resp. návrh sankcií voči študentovi.⁷
5. Komisia je povinná viesť a archivovať priestupky študentov a v prípade opätovného dopustenia sa priestupku odporúči dekanovi návrh na vylúčenie zo štúdia.

Článok 5

Záverečné ustanovenia

1. Výsledok kontroly originality antiplagiátorským systémom uplatňovaným v Centrálnom registri záverečných prác má dôležitú výpovednú hodnotu. Nevylučuje však, že školské dielo, napriek nízkemu percentu zhody pri kontrole originality, nie je plagiátom. Táto skutočnosť ostáva na posúdení vysokoškolského učiteľa, komisie pre obhajobu záverečných prác, resp. Disciplinárnej komisie FSV UCM.
2. Ak sa plagiátorstvo, autoplagiátorstvo, akékoľvek neetické konanie alebo iné porušenie publikačnej etiky zistí až po ukončení štúdia alebo získaní vedeckej hodnosti, postupuje sa v zmysle platnej legislatívy.
3. Smernica nadobúda platnosť a účinnosť dňom jej schválenia v Akademickom senáte Fakulty sociálnych vied UCM.

doc. PhDr. Oľga Bočáková, PhD.
predsedníčka Akademického senátu FSV UCM

doc. PhDr. Peter Horváth, PhD.
dekan FSV UCM

⁷ § 72 zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov